

Wymagania edukacyjne z przedmiotu historia
dla klasy 6

opracowane
na podstawie programu nauczania historii w szkole podstawowej
Podróże w czasie

Rok szkolny 2025/2026

Autor programu: Robert Tocha

opracowała: Monika Hebda

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

Odpowiedź ustna

Oceniana jest wiedza faktograficzna oraz logika wypowiedzi i poprawność językową.

Prace pisemne

Oceniając prace pisemne, stosowana jest metoda „zero-jedynkowa”, tzn. prawidłowa odpowiedź oznacza przyznanie punktu, brak lub błędna odpowiedź oznacza brak punktu za dane pytanie. Zadania są zróżnicowane (tzn. pytania wyboru, z luką, na dobieranie, pytania do tekstu, mapy, ilustracji, otwarte itp.).

Ocena pracy w grupie

Oceny poszczególnych uczniów zróżnicowane są ze względu na indywidualny wkład ucznia w rozwiązywanie zadania postawionego przed grupą oraz współpracę ucznia z innymi członkami grupy.

Aktywność na lekcji

Oceniane są takie rodzaje aktywności jak: wypowiadanie własnych opinii, stawianie pytań i inne.

Ocena pozalekcyjnej aktywności ucznia

Pod uwagę brany jest udział ucznia w konkursach czy olimpiadach.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

Z wnioskiem o podwyższenie oceny mogą wystąpić rodzice (prawni opiekunowie) ucznia, jeśli spełnia on następujące warunki:

- był obecny na wszystkich zapowiadanych pisemnych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności,
- ma bardzo wysoką frekwencję (co najmniej 90%) na zajęciach szkolnych, w szczególności na zajęciach, z których wnioskuje o podwyższenie oceny,
- wszystkie jego nieobecności na zajęciach z danego przedmiotu są usprawiedliwione
- systematycznie odrabiał zadania domowe
- zaistniały inne ważne okoliczności uniemożliwiające uzyskanie oceny wyższej niż przewidziana przez nauczyciela.

Jeśli uczeń nie spełnia powyższych warunków, wniosek będzie rozpatrzony negatywnie.

- Warunkiem uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej jest wykazanie się osiągnięciami wymaganymi na dany stopień.
- Sprawdzenie osiągnięć odbywa się na pisemny wniosek ucznia lub jego rodzica (prawnego opiekuna).
- Wniosek jest złożony do nauczyciela przedmiotu w ciągu 7 dni od daty zebrania z rodzicami organizowanego na 4 tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
- Nauczyciel ustala termin, zakres materiału oraz konkretne działania, które ma podjąć uczeń.
- Sprawdzenie wiadomości odbywa się nie później niż 3 dni przed klasyfikacją formie ustalonej przez nauczyciela.
- Nauczyciel przedstawia dyrektorowi szkoły pisemną informację z przeprowadzonego sprawdzenia wiadomości.

Wymagania ogólne na poszczególne stopnie

Uczeń otrzyma ocenę:

NIEDOSTATECZNĄ jeżeli:

nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności.
nie opanował minimum wiadomości programowych

DOPUSZCZAJĄCĄ jeżeli:

- częściowo opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie podstawowym,
- nie pracuje systematycznie
- nie formułuje własnych wniosków,
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności.

DOSTATECZNĄ jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie podstawowym,
- rzadko uczestniczy w dyskusji
- czasami poprawnie formułuje wnioski,
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji.
- zna tylko niektóre wydarzenia i postacie.

DOBRA jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu średnim na poziomie ponadpodstawowym,

- charakteryzuje go najczęściej systematyczna i efektywna praca
- często uczestniczy w dyskusji
- poprawnie formułuje wnioski
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych w czasie lekcji źródeł informacji i terminów.
- zna najważniejsze wydarzenia i postacie.

BARDZO DOBRĄ jeżeli:

- opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności programowych na poziomie ponadpodstawowym,
- charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca
- chętnie uczestniczy w dyskusjach
- właściwie formułuje wnioski
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji .
- wykorzystuje wiedzę nie tylko z historii ale również przedmiotów pokrewnych.
- prawidłowo posługuje się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi na lekcji
- samodzielnie dostrzega i omawia przyczyny i skutki wydarzeń
- samodzielnie dokonuje ocen poszczególnych wydarzeń i postaci

CELUJĄCĄ jeżeli:

- posiada wiedzę wykraczającą poza materiał programowy , którą samodzielnie zdobył
- przejawia samodzielne inicjatywy rozwiązywania konkretnych problemów.
- samodzielnie rozwiązuje problemy i dostrzega związki między wydarzeniami
- wyraża własne zdanie, popiera je logicznymi wydarzeniami
- wypowiada się poprawną polszczyzną (pisemnie i ustnie)

Wymagania szczegółowe na poszczególne stopnie

Wymagania szczegółowe na poszczególne stopnie

Początki epoki nowożytnej

Dopuszczająca (2)	Dostateczna (3)	Dobra (4)	Bardzo dobra (5)	Celująca (6)
WIEDZA: - zna kluczowe daty: upadek Konstantynopola (1453), odkrycie Ameryki (1492), wynalezienie druku (ok. XV w.) - wskazuje najważniejsze postacie: Krzysztof Kolumb, Jan Gutenberg - UMIEJĘTNOŚCI: - wskazuje na mapie kierunki i cele wybranych wypraw (np. do Ameryki, do Indii) - potrafi wymienić co najmniej 2 skutki odkryć geograficznych PRZYKŁADOWE ZADANIA: - napisz krótką	WIEDZA: - rozumie przyczyny wypraw (poszukiwanie drogi do Indii, chęć zysków) - zna podstawowe pojęcia: humanizm, kolonizacja - UMIEJĘTNOŚCI: - umieszcza wymienione wydarzenia na osi czasu z przybliżonymi datami - czyta krótki tekst źródłowy i wskazuje główną myśl PRZYKŁADOWE ZADANIA: - napisz krótki opis: jak wynalazek druku wpłynął na kulturę Europy? (ok. 6–8 zdań) - opisz jeden pozytywny i jeden negatywny skutek kolonizacji	WIEDZA: - zna postacie i wydarzenia związane z renesansem i jego przejawami w nauce i kulturze (np. Mikołaj Kopernik) - rozumie, czym była reformacja i jakie miała skutki - UMIEJĘTNOŚCI: - porównuje proste mapy (np. trasy handlowe przed i po odkryciach) - analizuje ilustrację lub fragment źródła historycznego i wyciąga wnioski PRZYKŁADOWE ZADANIA: - sporządź krótki opis: wpływ idei renesansowych na	WIEDZA: - omawia długofalowe konsekwencje odkryć geograficznych (gospodarcze, demograficzne, kulturowe) - zna wybrane prace lub myśli przedstawicieli renesansu i reformacji - UMIEJĘTNOŚCI: - analizuje i porównuje dwa źródła różnego typu (tekst, obraz, mapa) - wyciąga uzasadnione wnioski dotyczące przyczyn i skutków wydarzeń PRZYKŁADOWE ZADANIA: - przygotuj 5–7 minutową prezentację na temat wpływu odkryć geograficznych na świat	WIEDZA: - zna różne interpretacje wydarzeń (np. spojrzenie europejskie i perspektywę ludów tubylczych) - potrafi wskazać powiązania między odkryciami a procesami gospodarczymi i kulturowymi w długim okresie - UMIEJĘTNOŚCI: - samodzielnie gromadzi i wykorzystuje materiały źródłowe (min. 2 różne źródła) - formułuje własne, uzasadnione tezy historyczne i potrafi je obronić PRZYKŁADOWE ZADANIA: - napisz esej (ok. 800–1000 słów) na temat skutków odkryć geograficznych dla

odpowiedź: jakie były
trzy najważniejsze
skutki odkryć
geograficznych dla
Europy?
- wykaż na mapie trasę
Kolumba
TERMINY/DATY:
- renesans
- reformacja
- druk
- 1453
- 1492

TERMINY/DATY:
- humanizm
- Kolumb
- Gutenberg
- kolonializm

sztukę i naukę (ok. 10–
12 zdań)
- zinterpretuj obraz
przedstawiający scenę z
epoki wielkich odkryć
TERMINY/DATY:
- Kopernik
- renesans
- reformacja
- odkrycia geograficzne

- porównaj dwa krótkie
teksty na temat
kolonizacji i przedstaw
różnice w ujęciu
autorów
TERMINY/DATY:
- wymiana kolumbijska
- trasy morskie
- konkwistador

wybranego regionu świata
z bibliografią
- opracuj projekt z
elementami krytyki źródeł
TERMINY/DATY:
- kolonializm
- wymiana kolumbijska
- renesans
- reformacja

Złoty wiek

Dopuszczająca (2)

WIEDZA:
- zna okres panowania
Zygmunta Starego i
Zygmunta Augusta; zna
pojęcie Unii Lubelskiej
(1569)
UMIEJĘTNOŚCI:
- wskazuje na mapie
obszar Rzeczypospolitej
po unii
- wymienia
podstawowe przyczyny

Dostateczna (3)

WIEDZA:
- rozumie pojęcie
demokracji szlacheckiej,
zna instytucje: sejm
walny, sejmiki
UMIEJĘTNOŚCI:
- wyjaśnia, czym była unia
realna
- odczytuje krótki
fragment źródła
dotyczący życia szlachty
PRZYKŁADOWE

Dobra (4)

WIEDZA:
- opisuje rozwój kultury
i nauki (np. literatura,
architektura), zna
postać Jana
Kochanowskiego
UMIEJĘTNOŚCI:
- analizuje fragmenty
literackie i wyciąga ich
znaczenie historyczne
- porównuje system
gospodarczy

Bardzo dobra (5)

WIEDZA:
- analizuje przyczyny i
skutki unii lubelskiej;
zna mechanizmy
polityczne
Rzeczypospolitej
UMIEJĘTNOŚCI:
- interpretacja źródeł
dotyczących ustroju
Rzeczypospolitej;
argumentowanie
własnego stanowiska

Celująca (6)

WIEDZA:
- zna w szerszym
kontekście miejsce
Rzeczypospolitej w
Europie XVI w.; potrafi
odnieść osiągnięcia kultury
do zjawisk europejskich
UMIEJĘTNOŚCI:
- samodzielne
przygotowanie krótkiego
referatu lub prezentacji
multimedialnej z

rozwoju handlu i kultury
PRZYKŁADOWE ZADANIA:
- wypisz trzy cechy gospodarki Rzeczypospolitej w XVI w.
- wymień jednego poety renesansowego z Polski i jeden jego utwór
TERMINY/DATY:
- unia lubelska 1569
- Zygmunt Stary
- Zygmunt II August

ZADANIA:
- krótka odpowiedź: jakie korzyści przyniosła unia lubelska? (ok. 8–10 zdań)
- omów rolę magnatów w polityce
TERMINY/DATY:
- sejm walny
- sejmik
- demokracja szlachecka
- unia realna

Rzeczypospolitej z gospodarką innych państw europejskich (ogólnie)
PRZYKŁADOWE ZADANIA:
- napisz krótką analizę fragmentu wiersza Jana Kochanowskiego
- omów przyczyny rozwoju miast królewskich i magnackich
TERMINY/DATY:
- Kochanowski
- Zamość
- magnateria

historycznego
PRZYKŁADOWE ZADANIA:
- przygotuj argumentowaną wypowiedź: na ile Rzeczpospolita była państwem tolerancyjnym?
- porównaj strukturę społeczną Rzeczypospolitej i innego państwa europejskiego
TERMINY/DATY:
- unia lubelska 1569
- wolna elekcja (początek po 1572)

bibliografią
PRZYKŁADOWE ZADANIA:
- referat: 'Rzeczpospolita a Europa w XVI wieku' (min. 5 źródeł)
TERMINY/DATY:
- Zamoyski
- unia lubelska
- renesans w Polsce

Rzeczpospolita w XVII wieku

Dopuszczająca (2)

WIEDZA:
- zna kluczowe wydarzenia: bitwa pod Kircholmem (1605), potop szwedzki (1655–1660), odsiecz wiedeńska (1683)

Dostateczna (3)

WIEDZA:
- rozumie przyczyny wojen i najazdów; zna pojęcia: husaria, magnateria
UMIĘTNOŚCI:
- opisuje przebieg

Dobra (4)

WIEDZA:
- zna role kluczowych postaci: Jan Kazimierz, Jan III Sobieski; rozumie konsekwencje wojen dla państwa
UMIĘTNOŚCI:

Bardzo dobra (5)

WIEDZA:
- analizuje szerzej przyczyny upadku potęgi politycznej Rzeczypospolitej w XVII w.
UMIĘTNOŚCI:

Celująca (6)

WIEDZA:
- potrafi powiązać wydarzenia XVII w. z przemianami społecznymi i ekonomicznymi w dłuższym okresie
UMIĘTNOŚCI:

UMIEJĘTNOŚCI: - wskazuje na mapie obszary działań wojennych - wymienia przynajmniej jedną przyczynę konfliktów z sąsiadami PRZYKŁADOWE ZADANIA: - krótko opisz, co to był 'potop szwedzki' (2–3 zdania) TERMINY/DATY: - Kircholm 1605 - potop szwedzki 1655–1660 - odsiecz wiedeńska 1683	jednego konfliktu w zarysach - odczytuje źródło dotyczące działań wojennych i wskazuje główny fakt PRZYKŁADOWE ZADANIA: - opisz przyczyny i skutki potopu szwedzkiego (ok. 8–10 zdań) TERMINY/DATY: - husaria - magnateria - potop szwedzki	- analizuje przyczyny osłabienia państwa (liberum veto, konflikty wewnętrzne) oraz skutki demograficzne i gospodarcze PRZYKŁADOWE ZADANIA: - napisz krótką analizę: jak liberum veto wpływało na rządy w Rzeczypospolitej? (ok. 10–12 zdań) TERMINY/DATY: - liberum veto - Jan III Sobieski - Jan Kazimierz	- porównuje skutki wojen z innymi państwami; interpretuje źródła różnego typu (mapa, tekst, wykres) PRZYKŁADOWE ZADANIA: - przygotuj krótki referat: 'Rzeczpospolita wobec wojen XVII wieku' (z bibliografią) TERMINY/DATY: - Potop szwedzki - liberum veto - odsiecz wiedeńska 1683	- samodzielne przygotowanie analiz porównawczych i prezentacji multimedialnej; uwzględnianie różnych punktów widzenia PRZYKŁADOWE ZADANIA: - projekt badawczy: 'Jak wojny XVII w. zmieniły strukturę społeczną Polski?' (min. 4 źródła) TERMINY/DATY: - Kircholm 1605 - 1655–1660 - 1683
--	--	---	--	--

Europa i Ameryka w XVII i XVIII wieku

Dopuszczająca (2)	Dostateczna (3)	Dobra (4)	Bardzo dobra (5)	Celująca (6)
WIEDZA: - zna pojęcia: rewolucja angielska, oświecenie, rewolucja amerykańska; zna postać Jerzego	WIEDZA: - zna idee głównych myślicieli oświecenia (epitety: wolność, rozum, prawa człowieka) UMIEJĘTNOŚCI:	WIEDZA: - opisuje przebieg i skutki rewolucji angielskiej oraz amerykańskiej; zna podstawy ustrojowe	WIEDZA: - zna porównawczo systemy polityczne (absolutyzm vs. monarchia parlamentarna)	WIEDZA: - może odnieść idee oświecenia do praktycznych reform (finansowych, administracyjnych) w

Waszyngtona UMIEJĘTNOŚCI: - umie nazwać przynajmniej jedno wydarzenie związane z rewolucją angielską i amerykańską PRZYKŁADOWE ZADANIA: - wymień trzy idee oświecenia w krótkich słowach TERMINY/DATY: - rewolucja angielska - oświecenie - Deklaracja Niepodległości 1776	- umieszcza wydarzenia na osi czasu; rozumie znaczenie Deklaracji Niepodległości PRZYKŁADOWE ZADANIA: - krótka wypowiedź: jakie były główne hasła oświecenia? (ok. 8 zdań) TERMINY/DATY: - Wolter, Monteskiusz, Locke (imiona jako pojęcia) - 1776 - Konstytucja USA 1787	USA UMIEJĘTNOŚCI: - analizuje krótkie fragmenty tekstów politycznych (np. fragment Deklaracji Niepodległości) PRZYKŁADOWE ZADANIA: - omów wpływ myśli oświeceniowej na kształtowanie konstytucji USA (ok. 10–12 zdań) TERMINY/DATY: - Deklaracja Niepodległości 1776 - Konstytucja USA 1787 - Wolter	UMIEJĘTNOŚCI: - porównuje idee i instytucje polityczne oraz ocenia ich znaczenie dla rozwoju państw PRZYKŁADOWE ZADANIA: - przygotuj analizę: 'Różnice między absolutyzmem a monarchią parlamentarną' z przykładami (np. Francja, Anglia) TERMINY/DATY: - absolutyzm - monarchia parlamentarna - Wolter, Monteskiusz, Locke	różnych krajach UMIEJĘTNOŚCI: - analiza źródeł politycznych i prawnych (fragmenty konstytucji, pamfletów) i przygotowanie krytycznej oceny PRZYKŁADOWE ZADANIA: - esej: 'Wpływ oświecenia na konstytucję i ustrój Stanów Zjednoczonych' (min. 6 źródeł) TERMINY/DATY: - Konstytucja USA 1787 - Deklaracja Niepodległości 1776 - Wolter, Locke
---	---	---	---	--

Ostatnie stulecie Rzeczypospolitej

Dopuszczająca (2)	Dostateczna (3)	Dobra (4)	Bardzo dobra (5)	Celująca (6)
WIEDZA: - zna daty: I rozbiór 1772, Konstytucja 3 Maja 1791, powstanie	WIEDZA: - zna działania Sejmu Czteroletniego i reformy Stanisława Augusta;	WIEDZA: - opisuje przebieg i przyczyny kolejnych rozbiorów; zna postać	WIEDZA: - omawia przyczyny wewnętrzne i zewnętrzne upadku	WIEDZA: - potrafi zestawić polityczne i ekonomiczne przyczyny rozbiorów z

kościuszkowskie 1794 UMIEJĘTNOŚCI: - potrafi wskazać na mapie obszary podziału Polski po rozbiorach PRZYKŁADOWE ZADANIA: - wymień trzy przyczyny rozbiorów Polski TERMINY/DATY: - I rozbiór 1772 - Konstytucja 3 Maja 1791 - Kościuszkowski 1794	rozumie znaczenie Konstytucji 3 Maja UMIEJĘTNOŚCI: - opisuje krótko przebieg Konstytucji i pierwszych rozbiorów PRZYKŁADOWE ZADANIA: - krótkie wyjaśnienie: jakie reformy wprowadzała Konstytucja 3 Maja? TERMINY/DATY: - Sejm Czteroletni 1788–1792 - Konstytucja 3 Maja 1791	Tadeusza Kościuszki i jego działania UMIEJĘTNOŚCI: - analizuje dokumenty polityczne epoki (fragmenty uchwał, odezwy) PRZYKŁADOWE ZADANIA: - napisz opis: przebieg insurekcji kościuszkowskiej (ok. 10–12 zdań) TERMINY/DATY: - II rozbiór 1793 - III rozbiór 1795 - Insurekcja 1794	Rzeczypospolitej; ocenia rolę reform UMIEJĘTNOŚCI: - przeprowadza analizę porównawczą reform konstytucyjnych z innymi państwami PRZYKŁADOWE ZADANIA: - referat: 'Czy Konstytucja 3 Maja mogła uratować Rzeczpospolitą?' (z argumentacją) TERMINY/DATY: - Konstytucja 3 Maja 1791 - Sejm Czteroletni	kontekstem europejskim UMIEJĘTNOŚCI: - samodzielne opracowanie pracy badawczej (źródła archiwalne, literatura przedmiotu) PRZYKŁADOWE ZADANIA: - praca badawcza: 'Analiza polityki zaborców wobec ziem polskich' (min. 5 źródeł) TERMINY/DATY: - 1772, 1793, 1795 - Konstytucja 3 Maja 1791 - Insurekcja 1794
---	--	--	---	--

Okres napoleoński

Dopuszczająca (2)	Dostateczna (3)	Dobra (4)	Bardzo dobra (5)	Celująca (6)
WIEDZA: - zna postać Napoleona Bonaparte i powstanie Księstwa Warszawskiego (1807) UMIEJĘTNOŚCI: - wskazuje na mapie	WIEDZA: - zna podstawowe reformy napoleońskie (kodeks cywilny, administracja) - zna rolę księcia Józefa Poniatowskiego	WIEDZA: - opisuje przebieg kampanii napoleońskich oraz miejsce Polski w układzie sił europejskich	WIEDZA: - analizuje konsekwencje epoki napoleońskiej dla kształtu Europy po Kongresie Wiedeńskim UMIEJĘTNOŚCI:	WIEDZA: - potrafi ocenić polityczną karierę Napoleona w szerszym kontekście europejskim i polskim UMIEJĘTNOŚCI: - samodzielne opracowanie

granice Księstwa Warszawskiego PRZYKŁADOWE ZADANIA: - wymień jedną reformę wprowadzoną w Księstwie Warszawskim TERMINY/DATY: - Księstwo Warszawskie 1807 - Napoleon Bonaparte	UMIEJĘTNOŚCI: - wyjaśnia, na czym polegała blokada kontynentalna i jej znaczenie PRZYKŁADOWE ZADANIA: - krótkie wyjaśnienie: jakie zmiany prawne wprowadził Kodeks Napoleona? TERMINY/DATY: - Kodeks Napoleona (1804) - 1807–1815 Księstwo Warszawskie	UMIEJĘTNOŚCI: - analizuje skutki reform napoleońskich dla społeczeństwa polskiego (np. zniesienie feudalizmu w części) PRZYKŁADOWE ZADANIA: - omów znaczenie Księstwa Warszawskiego dla dążeń niepodległościowych Polaków (ok. 10 zdań) TERMINY/DATY: - bitwa pod Lipskiem 1813 (śmierć Poniatowskiego) - Kongres Wiedeński 1815	- porównuje mapy przed i po 1815; ocenia polityczne skutki Kongresu PRZYKŁADOWE ZADANIA: - przygotuj analizę porównawczą: Księstwo Warszawskie – inne państwa satelickie Francji TERMINY/DATY: - Kongres Wiedeński 1815 - Księstwo Warszawskie 1807–1815	projektu badawczego (analiza źródeł, opis, wnioski) PRZYKŁADOWE ZADANIA: - projekt: 'Rola epoki napoleońskiej w odrodzeniu myśli niepodległościowej w Polsce' (min. 5 źródeł) TERMINY/DATY: - 1807, 1812, 1813, 1815 - Kodeks Napoleona 1804
---	---	--	---	---